

RECHTBANK AMSTERDAM

Afdeling privaatrecht

zaaknummer / rolnummer: C/13/538311 / HA ZA 13-317

Vonnis in incident van 15 mei 2013

in de zaak van

de rechtspersoon naar buitenlands recht
RYANAIR LTD.,
gevestigd te Dublin, Ierland
eiseres in de hoofdzaak,
eiseres in het incident,
advocaat mr. M.Ch. Kaaks te Amsterdam,

tegen

de vereniging
KATHOLIEKE RADIO OMROEP,
gevestigd te Hilversum,
gedaagde in de hoofdzaak,
verweerster in het incident,
✓ advocaat mr. J.P. van den Brink te Amsterdam.

Partijen zullen hierna Ryanair en de KRO worden genoemd.

1. De procedure

1.1. Het verloop van de procedure blijkt uit:

- de dagvaarding van 5 maart 2013,
- de akte houdende overlegging producties tevens houdende incidentele vordering ex art. 843a RV, met producties,
- de incidentele conclusie van antwoord, met producties.

1.2. Ten slotte is vonnis bepaald in het incident.

2. Het geschil

in de hoofdzaak

2.1. Ryanair vordert – samengevat – een verklaring voor recht dat de KRO door de uitzendingen van het programma Brandpunt Reporter op 28 december 2012 en 3 januari 2013 onrechtmatig jegens haar heeft gehandeld, en de KRO te veroordelen die uitzendingen

en bijbehorende publicaties van het internet te verwijderen, rectificaties te publiceren en een schadevergoeding te betalen.

2.2. Ryanair stelt daartoe – kort gezegd – dat de KRO in de genoemde uitzendingen Ryanair ten onrechte openlijk heeft beschuldigd de vliegveiligheid in het gevaar te brengen door haar brandstofbeleid en door piloten ook te laten vliegen als ze ziek zijn.

in het incident

2.3. Ryanair vordert de KRO te bevelen, bij vonnis uitvoerbaar bij voorraad, het ruwe beeldmateriaal van de interviews van de heren David Guillamon, Nico Voorbach, Evert van Zwol, Ian Somner en de anoniem geïnterviewde personen die zich voordoen als piloten van Ryanair, binnen 24 uur na betekening van dit vonnis over te leggen aan Ryanair op straffe van een dwangsom van € 50.000,00 per dag dat de KRO hiermee in gebreke blijft. Een en ander met veroordeling van de KRO in de kosten van dit incident.

2.4. Ryanair stelt daartoe – kort gezegd – dat de KRO de genoemde personen heeft geïnterviewd voor het programma. Er bestaat een vermoeden dat de KRO de uitspraken van die personen buiten hun context heeft uitgezonden. Het is niet ondenkbaar dat de geïnterviewden meer informatie hebben gegeven die de beschuldigingen aan het adres van Ryanair in een ander daglicht plaatsen. De KRO heeft die mogelijke extra informatie bewust weggelaten. Het is relevant te onderzoeken wat die personen vanuit hun kennis en expertise in het algemeen hebben gezegd over de besproken onderwerpen, aldus steeds Ryanair.

2.5. Op de stellingen van partijen wordt hierna, voor zover van belang, nader ingegaan.

3. De beoordeling in het incident

3.1. De vordering van Ryanair strekt tot afgifte van beeldmateriaal dat de KRO heeft opgenomen. Toewijzing van een dergelijke vordering betekent volgens vaste rechtspraak een inmenging in de uitoefening van de vrijheid van meningsuiting als bedoeld in artikel 10 Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM). Voor de beoordeling of een dergelijke inmenging in dit geval niettemin gerechtvaardigd is in de zin van artikel 10 lid 2 EVRM, zijn alle omstandigheden van het geval van belang.

3.2. Ryanair heeft haar vordering gebaseerd op een vermoeden dat in het ruwe beeldmateriaal van iedere geïnterviewde mogelijk uitlatingen worden gedaan die de in de uitzendingen geuite beschuldigingen aan haar adres in een ander daglicht zouden plaatsen. De KRO heeft daartegen verklaringen overgelegd van de niet anonieme geïnterviewden die dat vermoeden van Ryanair tegenspreken. Daarom kan op dit moment nog niet worden uitgegaan van het vermoeden van Ryanair over de opnamen die niet zijn uitgezonden.

3.3. Daarnaast heeft met betrekking tot de anoniem geïnterviewden te gelden dat de vordering tot afgifte van het ruwe beeldmateriaal ook strekt tot openbaarmaking van die journalistieke bronnen van de KRO. De anoniem geïnterviewden zijn volgens de KRO werknemers van Ryanair, zodat het voor de hand ligt dat Ryanair de identiteit van die anoniem geïnterviewden kan achterhalen als zij de beschikking heeft over het ruwe beeldmateriaal van hen. Bij de beoordeling van een vordering met dergelijke gevolgen is

dan ook grote terughoudendheid geboden. De afscherming van journalistieke bronnen wordt naar vaste rechtspraak ook beheerst door artikel 10 EVRM, omdat die afscherming een voorwaarde is voor persvrijheid, gelegen in de bereidheid van bronnen om de pers in te lichten of te informeren over mogelijke misstanden in de maatschappij. Een inbreuk daarop wordt naar diezelfde vaste rechtspraak slechts gerechtvaardigd als een algemeen (of publiek) belang dat vereist. Ryanair heeft geen feiten en omstandigheden gesteld waaruit een dergelijk belang, laat staan een van doorslaggevende aard, kan worden afgeleid. Haar eigen belang bij de bescherming van haar imago bij het grote publiek, valt daar niet onder.

3.4. Uit het bovenstaande volgt dat de stelling van Ryanair over haar belang bij inzage in het ruwe beeldmateriaal op dit moment geen stand houdt, zodat dit ook niet kan opwegen tegen het belang van de KRO bij de onbeperkte uitoefening van haar uitingsvrijheid. Van een gerechtvaardigde inmenging overeenkomstig artikel 10 lid 2 EVRM is dan ook geen sprake.

3.5. Voor beide soorten geïnterviewden geldt bovendien dat Ryanair haar vermoeden dat de woorden van geïnterviewden uit de context zijn gehaald en eenzijdig zijn verwoord ook op een andere wijze nader kan staven die geen inmenging inhouden in de in artikel 10 EVRM neergelegde vrijheden van de KRO. Ook mede daarom heeft Ryanair, zoals de KRO heeft betoogd, Ryanair geen belang bij toewijzing van haar vordering in dit incident.

3.6. De slotsom is dat de vordering van Ryanair wordt afgewezen, met veroordeling van Ryanair in de proceskosten van dit geding, aan de zijde van de KRO tot op heden begroot op € 452,00 aan salaris advocaat.

4. De beslissing

De rechtbank

in het incident

4.1. wijst het gevorderde af,

4.2. veroordeelt Ryanair in de proceskosten van dit geding, aan de zijde van de KRO tot op heden begroot op € 452,00,

4.3. veroordeelt Ryanair in de na dit vonnis aan de zijde van de KRO ontstane nakosten, begroot op € 131,00 aan salaris advocaat, te vermeerderen, onder de voorwaarde dat betekening van de uitspraak heeft plaatsgevonden en de veroordeelde niet binnen veertien dagen na aanschrijving aan het vonnis heeft voldaan, met een bedrag van € 68,00 aan salaris advocaat en de exploitkosten van betekening van de uitspraak, te vermeerderen met de wettelijke rente als bedoeld in artikel 6:119 Burgerlijk Wetboek vanaf tweeëntwintig dagen na de bedoelde aanschrijving tot de dag der algehele voldoening,

4.4. verklaart dit vonnis tot zover uitvoerbaar bij voorraad,

in de hoofdzaak

4.5. verwijst de zaak naar de rol van woensdag 26 juni 2013 voor conclusie van antwoord.

Dit vonnis is gewezen door mr. L. Biller en in het openbaar uitgesproken op 15 mei 2013.

H. Doornbusch

L. Biller

UITGEGEVEN VOOR GROSSF
De griffier van de
Rechtbank Amsterdam